

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kőrösi Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-
Védőre postán küldve	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-

Az olaszok a Piave-frontot támadják.

A sajtóhadiszállásról jelentik mai kelettel: A tegnapi aránylagos nyugalom után az ellenség súlyos veszteségei pótlására újabb gyalogsági tömegeket vonultatott fel.

Erős tüzéségi tűz a Piave-ig terjedő fronton ellenséges előretéréseket vezetett be. Elkeseredett küzdelmek után, amelyek az éjszakába is benyúltak, mindenütt visszavertük őket.

A Piave több pontján megkísérelte az ellenség, hogy csodnakövekkel átkeljen, e kísérleteit megghi- itottuk, csupan egy helyen sikerült a folyó innenső partján egy keskeny sávon befészkelni magukat.

Német repülők nagy sikere.

Berlin, jul. 4. A német repülők június hó 28-án, 29-én és 29-30-ára virradó éjjelen nagy tevékenységet fejtettek ki. Fontos vasúti csomópontokat és ellenséges csapatborokat bombáztak látható jó eredménnyel.

A repülők keresztek és kis magasságból a felvonuló ellenséges gyalogságot és fontos ütegállásokat gépfegyvertűzzel árasztottak el. A legutóbbi harcokban ellenségeink 37 repülőgépet vesztek, ebből 4-et védő-ágyunk szedtek le.

A román békeszerződés érvényesítése.

— Az udvar Bukarestbe költözik vissza. —

Bukarest, jul. 4. A békeszerződésnek a szenátus részéről való elfogadása után, ami holnapra várható, Margiloman miniszterelnök és Arion külügyminiszter a ratifikációs okmányok kicserélése céljából B e c s b e utaznak.

A román udvar Jassyból nem sokára visszaköltözik Bukarestbe, minthogy a korona és a kormány közt a kormány lapjának jelentése szerint valamennyi politikai kérdésben megegyezés jött létre.

Visszavert olasz támadások.

— Vezérkarunk jelentése. —

Tegnap kora reggel az egész Piave-arcvonalon Susnaganától lefelé az olaszok élénk ágyútűzelést kezdtek, amely San Donától délre több szakaszon pergőtűzzé fokozódott. Egy óra múlva a Piave torkolatánál lévő területen az ellenséges gyalogság támadásra indult. Az egész napon át tartó elkeseredett harcokban — Chlesa Nuonánál való kis területnyerés, kivételével — ahol sem tudott magának sikert kiküzdeni. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy Keredolinál a déli szárnyon tengeri haderők védelmével gyalogságot tegyen partra — tűzünkben szintén megghi- sítottuk.

Cenzornál az olaszoknak egy átkelési kísérletét megghi- sítottuk.

A Col del Rossótól, északra és Asiagonál is visszavertünk olasz gyalogsági előretéréseket.

Utólag megállapítást nyert, hogy Barany főhadnagy volt az aki Kauer szakaszvezetővel mint pilótával a sokat emlegetett Baracca órnagy olasz vadászrepülőjét június 19-én lelőtte.

A radikális (materialista feministák) zöldségei

A Világ 1911. karácsonyi mellékletében írja, „A feminizmus erkölcsi nevelései“ címmel Glücklich Vilma. „A feminizmus nem ölt magára bírói tógát, a formák mellőzésével létrejött, de kölcsönös felelősségérzet biztos alapján nyugvó szabad házasság(?) kerül eléje.“

A Nő és Társadalom 1909. III. évf. 210. oldal. „Minden viszony, az is, amely a házasságon, vagyis az emberek által saját boldogtalanságukra épített mesterséges korlátokon kívül támad, ha kölcsönös szerelem az alapja, szent.“

A Nő és Társadalom, IV. évf. Westermarck, a házasság természetrajzáról, Kácsér Lipót, 130. oldal. „Nagyon valószínű, hogy az ember házasság a majomszerű ősember intézménye.“

A Nő és Társadalom 1909. III. évf. 8. sz. „Mi lett a világból? Multatuli, 130. old. „Mit csináltak a világból a keresztények? Szokásokat, a melyek állandó harcban állnak a természet törvényeivel... Az ebben az irányban való folytonos eredménytelen kísérletet nevezzük erénynek.“

A Nő, 1915 II. évf. 11. sz. Miki Zsuzsanna esete. Dénes Zsófia. Nem vagyunk megesküdvé. Szégyöltem magamat, hogy megmongyam az uraknak.

Nines azon mit szégyelni... „Az első nem attul van, akitül a másik. Az első gyerekmnek apja nem vonult be, csak elhagyott.“

A Nő és Társadalom 1909. IV. sz. A kelet asszonyai. Irta Behraud Margit. A keresztény társadalom követte el az asszonyon a legnagyobb lélekrebliást, mikor emberi értékének megbecsülése helyébe a fizikai értelemben vett női erény kultuszát helyezte. A kereszténység mikor a nő veleszületett, természetes morálja helyébe, a törvényes szerelem babonáját tette, el-

pusztította sz az asszony lelkében a harmonikus fejlődésnek lehetőségét is. Mikor Jókai a művész megsejtő ösztönével egy lakatlan szigetre helyezte legpocétikusabb női alakját: Noémit, azzal nem mondott egyebet, minthogy a mi keresztény kulturánk ellensége a nőnek.

A Nő és Társadalom 1910. IV. évf. IV. sz. Anyaság. Ismerteti Szegvári Sándorné. 55. oldal. „Nincsenek bukott anyák!“ kiáltja Adele Schreiber és úgy érezzük, hogy melyből kiindulhat egy újabb jobb nemi erkölcsi rend kialakulása.

Ezek az idézetek az egész irányzatot megmagyarázzák, kommentárt hozzájuk fűzni tehát felesleges. Csak ennyit: Ha valaki a fenti alapon áll, legyen is elég erkölcsi bátorsága és jellemessége azt nyiltan bevallani. Ha olyan sivatagba vezet követőit, hol a házasság boldogtalanságra épített mesterséges korlát, a majomszerű ősember intézménye, hol az erkölcsösség egyenlő az elsavanyodással és gyilkossággal, hol okos ember nem tarthatja meg a fiatalságot az erkölcsi tisztaság utjain, hol az anyaság összeegyeztethető a sexuális szabadsággal, hol nincsenek bukott anyák, hol a szabadszerelm sötétjében bukdácsolnak egy még kialakulatlae és csak körvonaláiban látszó, jobbnak gondolt erkölcsi alap felé, hol az embert termelik, hol a legmélyebb erkölcsi fertő sem vehető más szemére, ha mondom ilyen sivatagba vezet követőit, akkor mondja meg nekik, hogy hova indulnak. Mert aki a fent vázolt világot keresi, ám had találja meg amit keres, de tilos és bűn félrevezetni az erdők, mezők és hegyek jóhiszemű lakóit, kik későn ébredve a valóra, talán mindenkorra elvesztik elhagyott, üde, örökzöld tájait, mert nem találják meg többé a visszavezető ösvényt a sivatag futó homokos uttalanságában.

Már a „Népszava” is űti a zsidót.

A nemzetközi talmudisták által szerkesztett Népszava legutóbbi számában Sztérényi képében a zsidón is űt egyet és Sztérényit újpesti törtető bóchernek titulálja. Nos, a véresszáju, vörösszemű Népszava ezzel ugyan nem sokat árt sem Sztérényinek, sem a zsidóknak, de vallja be őszintén, hogy nem is ez a célja és engedje meg, hogy mi fedjük föl igazi céljait.

Az utóbbi időben ugyanis a Népszava „bócherjai” nagyon kivívó bizonyítékát adták kereszténygyűlöletüknek és a kereszténység papjait, sőt Krisztust is oly vakmerő módon támadták, hogy ezzel a legelvakultabb keresztény elvtársainknak is zavaros képét nyújtották az egyenlőség és testvériség nemzetközi értelemben vett fogalmának. És most, miután üzleti szempontból egy kissé elvetették a súlykot, hát igyekeznek az egyoldalúság, a faji szeretetet nagyon is homlokukra száradt bélyegét levakarni. Elvégre számolniok kellett azzal, hogy a Népszava előfizetői is többen keresztények, mint zsidók. Féltek attól, hogy ez a zsidó érdekeket szolgáló keresztény tábor akár mennyire is el van butítva általuk, egyszer mégis csak észbe talál kapni és a szemükre vastag hályogként nehezede lepel mögött olyanok találják látni a Népszavát, mint amilyen valójában: a cionisták hivatalos lapjának.

Az egyébként nemzetközi szelvényben szerkesztett Népszava, ugy látszik, már észrevette baklövéseit és most a „szembekötösdí” kedvéért fordít egyet a rudon — és zsidót űt, de olyan óvatosan, hogy ezzel az ortodox zsidóknak még külön örömet okoz.

Nemzetközi keresztény elvtársainknak így adják a maszlagot, hogy energiájukat, pénzüket továbbra is nemzetközi, de nagyon is kóser izü célok szolgálatába állítsák.

Igy ír és érez a Népszava és sajnáljuk, hogy vannak még elvévelgyendek emberek, akik egy egy bócherért eltűrnek a keresztény egyház és papság ellen intézett folytonos és durva támadásait a Krisztusgyalázó Népszavának!

.....
 — Kormányrendelet a fürdőuzsora ellen. Általános panasz tárgyát képezi, hogy a háborús uzsoráskodás ez időn a fürdőhelyeken is megdöbbentő mértékben kezdett érvényesülni. Különösen a balatoni fürdőhelyek azok, melyek elképzelhetetlen árat követelnek szobáért, ellátásért. A megokolatlan uzsoráról tudomást szerzett a kormány és elhatározta a fürdők tulajmagas szoba- és élelmészeti árának megrendszabályozását. Legközelebb kormányrendelet jelenik meg a fürdőhelyen lévő szállodai szobák és az ételek árának megállapításáról. — A rendeletnek a szobák árára vonatkozó része visszamenő hatályu lesz, úgy hogy az eddig kifizetett szobabértébbletet a szállodások kötelesek lesznek visszatéríteni.

.....
 Egy pillanatig sem hajtjuk fejünket a zsidó sajtó rabigájába.

A szabadkai nemzetköziek gaztette.

— Letépték a hadikölesön plakátait. —

A hazátlan bitangok, ahogy a nemzetköziek magukat nevezni szokták, ismét olyat produkáltak, amellyel fényes bizonyítékát adták annak, hogy a haza sorsának az intézésében csak romboló munkával kívánnak részt venni. A hazától kenyeret, a kormánytól választójogot követelő elkótyagosított fejű alakok tehetetlen dühökben már arra a gyalázatos tettekre vették, hogy a hadikölesönjegyzésre felhívó plakátokat letépkedik.

Igy képzelik űk a késhegyig menő harcot, a nagy leszámolást, pedig ilyen tettekkel nemcsak magukat közösitik ki egy élet-halál

harcot vívó nemzet kebeléből, de még azok között is undort keltenek, akik eddig bizonyos szempontokból a mozgalmukat figyelemmel kísérték és elismerték annak jogosultságát.

Most már mindjobban baboznyosodik az, hogy ezek nem kenyeret és nem tisztességes honpolgári jogokat, hanem anarkiát és az ország esdődjét akarják, hogy űrült agyrémeiknek bálványszobrot emeljenek.

Ezzel a legujabb gaztettükkel nemcsak a hadikölesönplakátokat, hanem saját álarcaikat is letépték!

Nem a német, hanem az osztrák!

Tegnap írtunk a német katonavonatokon történt esempészésről. Ez ügyben a szabadkai német vonalparancsnokság annak közlését kéri, hogy a Szabadkán levő német katonáknak, illetve tiszteknek semmi szerepük sincs a esempészésekben, melyek nem is Németország javára történnek, hanem osztrák katonák esempészik a liszter Szabadkáról Ausztriába a német katonák segítségére.

Ez ügyben ártírt a szabadkai német vonalparancsnokság *Biró Károly* dr. polgármesterhez is és két-

te közreműködését annak a gyanaak az elhárításában, hogy német katonák esempésznek a német katonavonatokon.

Mi, midőn nagyon örveendük annak a megállapításnak, hogy nem német katonák fosztanak meg bennünket napi élelműnkűtől, egyben végtelenül bosszankodunk az osztrák sőgorok gyalázatos műszerén, mellyel itt nálunk minden betevő falatot igyekeznek megdrágitani.

Zsidó, vagy keresztény?

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Steinfeld Nándor 86-os káplár lakásán állítólag lopásokból eredő holmukból nagy rakart talált a rendőrség, nemkülönben azt is, hogy neve és tettei után aligha lehet kíváncsi valaki faji származására. Nem deklaráltuk ugyan zsidónak Steinfeldet, de egyik lap-társunk, aki tuvalévölög a felekezeti izgatások, (illetve az izraeliták egynemelyes jellembevágó eselekedetei kipellengérezésének) esküdt ellensége, kellő formában ezúttal nem kocsis-stilusban, tudomásunkra hozta, hogy Steinfeld bizony katolikus. Nemkülönben egynéhány feltétlenül jóindulatu tanácsosai is szolgált az ujságírást illetőleg.

Ami Steinfeld vallását illeti, tartozunk annyival neki, hogy elismerjük katolikus mivoltát, elvégre tévedni emberi dolog és kérjük lap-társunkat, hogy tulajdonítsa eme tévedésünket Steinfeld kissé (bocsánat!) színtén faji jellegű tettének. Egyáltalán nem esoda, ha ilyen névnel csalódásba esik az ember. Elvégre jó keresztény nevekűl, mint Havas, Gombos, Hámori stb. is megeshet a tévedés! Az egyáltalán nem mentő körülmény a deák Steinfeldre nézve, hogy katolikus; sőt!

Ami pedig a kétségkívűl jóindulatu tanácsokat illeti, azok abban csucsosodnak ki (igen helyesen) hogy a felületesség és főleg a hazugság bizony esunya dolog az ujságírásnál. Biz ez igaz; de olyan két élű valami a tévedés még nem számítható hazugságnak, de ha valaki tudja valakiről, hogy zsidó volt és mégis kereszténynek adja ki csupa rosszakaratból, hát az, hogy is mondjuk, készakarva

nem mond igazat s nem annyira kutakat mint saját reomját s olvasói izlését mérgezi meg. Ezekre a feltétlenül jóindulatu tanácsokra, igen ráillik a szalkáról és a gerendáról szóló klasszikus közmondás.

.....
 — Kölesönújítás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre kölesönjegyzés céljaira. A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák Magyar Bank és a M. kir. hadikölesönjéztár a kötvényeknek kezizölögul lekötése (lobardirozása) mellett a *névbőlök 75 százalékaig*, a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon nyujtanak kölesont. Ugyanelek a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon nyujtanak nálunk zálogul elfogadható értékpapirokra kölesont, ha a felveendő összeg igazoltan a kibocsátott aláírás felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A mérsékelt kamatláb kedvezményében a meghosszabbított ily köcsönök is részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt folyósított és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölesönök után a fél kívánságára a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatláb helyett évi 5 százalékos állandó kamatláb biztosítatik. Az aláírók kívánságára a kibocsátandó kötvényeket a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek 1919. december 31 ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelnii.

.....
Keresztény ember kezébe keresztény ujság való. Ki a zsidó poraográfiával a keresztény családkból!

NAPI HIREK.

— **Kitüntetés.** A király *Cséry* Lajos 8. huszárezredbeli tart. főhadnagynak az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásuk elismerésűl a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel és kardokkal adományozta. A legfelsőbb dicsérő elismerést kapta az ellenséggel szemben kitűnő szolgálataiért *Faragó* Sándor 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy. Továbbá dr. *Szende* Nándor 86. gyalogezredbeli ezredorvosnak a *Ferenc József* rend lovagkeresztjét a hadiékítménnyel adományozta. A katonai érdemkereszt 3. osztályát másodsor a hadiékítménnyel és kardokkal kapta *Bócsik* Pál 23. gyalogezredbeli főhadnagy, a 3. osztályu katonai érdemkeresztet kapta még *Fodor* Odön 86. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy és *Földeáki* Náray András 8. huszárezredbeli tartalékos főhadnagy. A legfelsőbb dicsérő elismerést újjólög kapta báró *Feilitzsch* Alfréd 8. huszárezredbeli tartalékos százados.

— **Bácskaiak vöröskeresztes kitüntetése.** *Ferenc Szalvátor* főherceg, az osztrák Vörös-Kereszt és a magyar szent korona országai Vöröz-Kereszt egyletének védnök-helyettese a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismerésűl a Vörös Kereszt hadiékítményes ezüst díszermét adományozta: *Litkecskert* Rózsika, *Flesch* Rózsai, *Lichneckert* Iduska, *Milassin* Mariska, *Rainer* Szidónia, *Svoboda* Gizli, *Muesy* Ilonka, *Rosenfeld* Edith, *Raffay* Mici, dr. *Tripolzki* Aladárné, *Vermes* Elza, *Vermes* Rózsika, *Zomboresevics* Ilonka öna, ápolónőknek.

— **Orosz-Lengyelországgal távirati postautalványok válthatók.** A magyar osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban megszállott területeken felállított hadtáp postahivatalokkal ezenül távirati postautalványok is válthatók, még pedig a magyar osztrák forgalomra nézve fennálló szabályok mellett. Az említett vtzonylat a váltott utalványtáviratokban közemény nem továbbítható.

— **Kitüntetett vitézek.** *Véber* György tartalékos honvéd a nagy-ezüst, *Farkas* István népfölkelő tizedes, *Rencz* János népfölkelő, *Nagy* András, *Benedek* István, *Nikolics* András őrvezetők, *Tirnai* Mihály, *Virágh* Lajos II. népfölkelők valamenyen a 6. honvéd gyalogezredben a kisézüst vitézségi érmet kapták. Bronz vitézségi érmet kaptak újjólög *Börkes* Sándor, *Csorvics* Alajos, *Ezias* Imre, *Ferke* János, *Hörváth* János, *Széli* Mihály népfölkelők és *Kovács* István tartalékos hadnagy a 6. honvéd gyalogezredben.

— **Visszahelyezett katonai lelkes.** A székesfehérvári katonai kórházak lelkesze, *Lotterer* Péter kalocsai egyházmegyei áldozópap közel 10 hónapon keresztül működött Székesfehérvárott. Ez idő alatt buzgó és odandó munkásságával a felsőbb katonai parancsnokságok teljes megelőgedését vívta ki, előzékeny modorával és egyenes jellemével pedig nemcsak a betegek ragaszkodását nyerte meg, hanem sok jó barátot is szerzett. Most, amikor saját kórelmére történt áthelyezése folytán

EK.

Cséry... Szende... Fodor... Návay... Fodor... Návay... Fodor... Návay...

tes ki... főszer... és... országai... védnök... ügy... eik el... hadi... ado... ziska... zidónia... a, Ro... i, dr... s Elza... esevics

I távi... ók. A... által... gszál... hadtáp... ávirai... c, még... galom... mal... a vál... köze...

Véber... nagy... önköl... sikelő... stváa... rnaí... építől... onvéd... vitéz... tézés... rkes... Elás... k és... nagy

lel... atonai... Péter... zópap... mü... idő... zász... rancs... dését... al és... mosak... nyerte... pt is... kérel... lytán

Zomborba, szülőföldjének közelébe távozott, Székesfehérvárott át-helyezése méltán keltett széles-körben sajnálkozást és nálunk örömet.

Bronzermes vitézek. Az el-lenség előtt tanusított vitéz maga-tartásuk elismerésül a bronz vi-tézségi érmet kapták Röhrich Károly őrvezető a 6. honvéd gyalog-ezredben és Bukulia József népf.huszár a 4. honvéd huszárezred-ben.

Vasuti tolvajlásból származó börtönsors. Megírtuk, hogy Mátéházán vasuti tolvajok a vas-uti kocsiakat feltörve azok tartal-mából többet közt 85 kg. talpbőrt, és 95 pár felsőbőrt loptak el. A lopott bőrt hazavitték és lakásu-kon elásták. A csendőrség megta-lálta a bőrt és a bajai rendőrség-re szállította be. Baja város élé-lmes intézői a börtönsorsot a város részére való átengedését kér-ték a börtönsorsot, amit meg is kaptak. Tudtukkal Szabadkán is van elég elkobzott áru, közötté bört is elég; jó volna, ha a példát követve ezeket legalább a város szükségletének fedezésére kérnék el a központtól. Milyen jó volna ez például a városi cipőüzlet vé-szére, ahol tudvalevőleg csak bört van kevés!

II. Vilmos császár és az esz-peranto. Német napilapok közlik a német császár uralkodói jubile-uma alkalmából, hogy Vilmos csá-zár kedvező véleményt nyilvání-tott a nemzetközi nyelvről. Amikor Reichert Emanuel, a német né-met szünet, a dreizsigi udvari szin-házban Götthe „Iphigenia Tauris-ban” fényes sikerű eszperanto elő-adását rendezte, a császár vezér-adjutánsától a következő levelet kapta: „Alkalmam volt Ofelségé-nek az „Iphigenia” eszperanto for-dítását átvenni és egyúttal az eszperanto lényegéről rövid elő-advást tartani. Sikerült a császár előítéletét eloszlatni és öt meg-győzőn arról hogy az eszperanto sem a meglevő nyelveket kiszori-tani, sem a román népeket előny-ben részesíteni nem szándékozik. Ofelsége kijelentette, hogy az esz-peranto nemzetközi segédnyelv bevezetését már nem tartja fan-tasztikus utópiának, hanem jól megvalósítható dolognak!” A há-boru eleje óta a német kormány hivatalos jegyzékei, fontosabb ren-deletei és Vilmos császár mani-fesztumai a nemzetközi nyelven is megjelentek.

Nekiment a villamosnak. Ma reggel Palicson az első induló villamosnak nekiment Zvekán Mik-lós kertész anyósa. Az öreg süket asszony nem hallotta a csengetést és így a baleset figyelmen kívül re-kesztve a következőre. A szeren-csétlenség Schwartz Ottó ezredor-vos villáján előtt történt, aki a fején súlyosan sérült asszonyt bekötözte.

A palicsi tombola megkez-dődött. Tegnap este megkezdtek Palicson a tombola-esteket. — A tombolajáték nagy közönség je-lenlétében folyt le és a játék ér-dekességét nagyban emelte a sok szép értékes nyereménytárgy. Ez alkalommal Vermes Imre nyert egy ezüst süteményes tálat.

Megdragul a cipő. Az Ipar-testületek Országos Szövetsége ar-ra kérte Sztéryny József kereske-delmi minisztert, hogy a cipőren-delet több sérelmes intézkedését

változtassa meg. A miniszter le-iratban most válaszolt a kérelem-re és kijelenti, hogy az árak fele-melése szempontjából hajlandó engedelményeket tenni. A luxuscip-ők gyártását azonban nem haj-landó elősegíteni.

Figyelmeztetés! Az utóbbi időben több oldalról érkezett pan-asz a vill. társasághoz, hogy egyes villamoszerelők a lakások villamosvilágítási berendezés el-készítését elváltják oly helyeken is, ahol a társaságnak villamos külső vezetőke nincsen, vagy oly utcákban vállalkoznak magánzerelé-seket, amely utcákon külső vil-lamos vezetőkeinek jelenlegi tul-terheltsége miatt azokra újabb fogyasztókat rá nem kapcsolhat-nak. Ily módon a megrendelők-nek cölhalanul is nagy költsége-ket okoznak anélkül, hogy a tár-saság ezen az állapoton segíthetne. A társaság felhívja ezért a t. kö-zönséget, hogy mielőtt lakásán villamos berendezést szeretnéne, előzetesen a villanygyár irodájá-ban személyesen érdeklődjék, vajon lehetséges-e jelenlegi körülmények között lakását a hálózatba bekap-csolni, hogy minden felös költsé-gektől és az ezzel járó kellemet-lenségektől megkímélje magát.

Egy durva patikus. Ma reg-gel egy tudóbbajos asszony járt szerkesztőségünkben és előadta, hogy G. patikus a tudóbbajosból nyert és odamenő betegekét egy ottani ápolónő felől érdeklődik és ha a szerkesztésben beleg asszo-nyoktól nem kap neki tetsző választ, a legkorombább szavakkal illeti őket. Többek között a Kossuth-utca-ba küldi őket azzal, hogy a többi gondolják utána. Mindenesetre nagyon elítélendő dolog, ha az orvosok mellé egyes patikus ilyen receptet ad.

A pécsi leánygimnázium fej-lődése. A Miaszszonyunkról neve-zeti női rend pécsi felső leányis-kolájában és leánygimnáziumában a jövő, 1918-19. iskolai évben fokozatosan megnyílik a VII. osztály is. A felső leányiskola IV. osztályát végzett tanulók minden további vizsgálat nélkül lépnek a leánygimnázium V. osztályába, akik a polgári leányiskola IV. osztályából mennek a leánygim-názium V. osztályába, az iskolai év elején felvételi vizsgálatot tesznek a francia nyelvből és a meny-nyiségtanból. Szükség esetén e vizsgálat a mennyiségtanból okt. végéig, a francia nyelvből az is-kolai év végéig elhalasztható. A latin nyelv csak az V. osztályban kezdődik, görög helyett a francia nyelvet tanulják. A leánygimnázium elvégzése egyébként egyen-lő értékű a főgimnáziuméval, fő-iskolai tanulmányokra épüvel képe-sít. A leánygimnázium VI. osztá-lyából különböző vizsgálatok át

Valódi amerikai fogak és fog-sorok. Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és pla-tínafogak, koronák és híjak, ugyazintón száj-pidák, nélküli fogak. Foghúzás teljesen ér-zéstelenítve és fogtö-mések (plombálások.) Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 58.

lehet lépni a tanítónképző-inté-zet III osztályába. Az intézetnek kath. vallású tanulók részére in-ternátusa is van.

Krumplilevel, mint munkabér. A dohányszervenvedélyre és a do-hányhiányra igen érdekes tünet, hogy vannak emberek, akik ajánl-koznak a krumplitermés kiszede-sére. ha a krumpli levelét megtart-hatják munkadíjuk. Ilyen módon egész évre való füstölt biztosita-nak a szenvedélyes pipások, sőt erős a gyanuk, hogy mint pót-szert a jövőben a háborus cigaret-tákban is érezni fogjuk. Es ha e cigaretták minőségét és árát te-kintjük, ezzel már nem is fognak rajtaveszteni, de érthető, hogy a krumplilevel a vállalkozó szelle-mű embereknek egészen jó mun-kadíjuknak ígérkezik.

Leválták a polgármester bor-ját. Nem mindennapi eset történt Szárich Géza zentai polgármester szülőjében. Ugyanis amikor az ott eszszködő orosz fogoly belépett az istállóba, a tehén mellett egy borjufejét és négy lábat pillantott meg. Mikor jobban körülnézett, akkor látta, hogy az éjjel tolvajok jártak ott s a szép pár hentes bor-jut leölték, a húsát pedig — fajét-lábat otthagyva — elvitték. A csendőrség keresi a tolvajokat.

Tüzérség. X: Hányféle tü-zérség van a monarchiában? A: Van könnyű és nehéz tüzér-ség... Z: Van os. és kir., es, kir. és m. kir. tüzérség. X: Dehogy... dehog. Van ortodox és neológ tüzérség.

Hadimilliomosok. Irta: Kozma Nándor. Hiteles tárgyilagossággal, igazító realitással írta meg Kozma Nándor, az országos nevé, kiváló újságíró ebben a 210 oldalas kö-tetben a háboruban meggazdago-dott magyar milliomosok életét, karrirójuk és vagyonuk esodálatos történetét. Az amerikai milliárdok világszerte elterjedt történetírásá-nak példájára sorra veszi a hadi-milliók intím történetét teljesen eredeti és komoly hitelességében is izgalmas részletekkel tele köny-vében. Weisz Manfréd löszergya-ros, Wolfner Tivadar bakanes-zzállító, Horváth Ákos kézimun-kaereskedő, Bálint Dezső, Faludi Gábor, Brauch hentes, Glasner pék, Baruch zabszállító, Schubert mészáros, Török gyógyszerész, az árdragító Zeidl, malinok, malom-igazgatók, borkereskedők, tőzsdé-ügynökök, hátizsák- és egyen-ruhászallítók, mozisok, kereskedők, iparosok, ügyvédek hadimillióinak történetét gyűjtötte össze Kozma Nándor ebben a kötetben, mely szomorú korrajza a háboru vér-folyamában tobzódo Magyarorszá-gnak. Az érdekes kor- és erkölcs-rajzban külön kiemelendő az író különleges tárgyilagossága, amely-lyel az elképzelhetetlen fáradság-gal felkutatott tényeket és sok-szor hibetelenné tünő részlete-ket hiteles adatokkal támasztja alá. Az egész ország közvélemé-nyének érdeklődésére tart igényt a „Táltos” kiadásában megjelent kötet, ára 8 korona.

x Kovács István tanár VI. kör, Mária Terézia-tér 15. szám alatt levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumban és egyéb iskolákba járó tanulókat elsősorban lányokat és magántanu-lókat.

A kendervetőmag ára. A földmi-velőségi miniszter rendelete sze-rint az 1918 évi termésű egész-szes jó kendervetőmagnak (melynek tisztasága legalább 95%, csiraké-possége 85%) árát métermázsán-ként (100 kg. tiszta sulyra) 1918. évi december hó 31-ig a követke-zőleg állapítot meg: Az elsőrendű kendervetőmagra (Négyszázötven) korona, másodrendű kendervető-mag ára 300 (Háromszáz) korona, harmadrendű kendervetőmag ára 200 (Kettőszáz) korona. Amennyi-ben a mag tisztasága 95%-nál kisebb, tartozik az eladó a kender-magot annyira megtisztítani, hogy legalább a kívánt 95% nál tiszta-ságot elérje. A kívántnál kedvezőt-lebb csiraképosségű, de egyéb-ként az I., II. vagy III. rendű kendervetőmag követelményeinek megfelelő kendervetőmag árát a m. kir. kender- és lentermelési szakintézet (Budapest I., Fehérvá-ri-ut 30) állapítja meg. I. rendű kendervetőmagnak tekintendő min-den olyan mag, is amely Bács Bodrog vármegyében termet és nem alacsony növésű és nem kor-ai virágzású kenderkóróról nyere-tett. Minden olyan kendermag, mely csak olajütésre alkalmas va-lamint az 1918. évi december 31-ig el nem adott bármely kenderma-gért 100 kg.-ként 150 korona köve-telhető.

A mosópor ára. Az olaj- és zsira-dékügyi bizottság rendeletet adott ki a mosópor ára és forgalomba-hozatala tárgyában. A mosóporok-nak az elszappanosított zsirsavon kívül 60-70% amoniaszódát kell tartalmazniok. Töltőanyagokat a mosódorok gyártására nem szabad felhasználni. A mosóporért (szap-panporért) követelhető legmagas-sabb ár kilógramonként: Az előál-lító vállalat eredeti dobozában vagy papíresomaglásában: nagyban láda nélkül 1.65 K ládával 1.80 K vidéken 2.32K.

Szerkesztő: BERKES MÁRK. Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségesei könyvnyomdájában Szabadkán, Rakóczi-utca 20. szám Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Palics 34.

KORZÓ-MOZI műsora. esütörtök. Csak egy nap! Csak egy nap! Beregi Oszkár felléptével a magyar filmek szenzációja A föld embere Regényes történet 3 felvonás. Kiváló pótműsor. Előadások: d. u. 6, este 1/2 9 kor, vasár-, és ünnepnap 1/2 3, 4, 6, 1/2 9

Bácskai utasok figyelmébe! A „Délvidék” kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

Mozgófényképszínház.**Korzó-Mozi műsora:**

Szerda—csütörtök: a legbrilliansabb attrakció. **Kövár Gyula** nagyszerű kabaréja. Fellépnek: **Kövár Gyula, Kovács Lily, Magyar Lajos, Takács Ili, Erdély Patai Lóó.** Színpad kerülnék a legjelesebb írók remek egy felvonásos darabjai, magánszámok, tréfák.

Péntek—szombat vasárnap: **Két slager szenzáció Ellen Richter** gyönyörű filmje. **Jogot az élethez!** Dráma 4. felv. és **A tengerek kalandora.** Izgalmas, látványos.

Hétfő—kedd: **Lidia Borelly** grandiózus filmje, elragadó szerepe: **Az ó naplója.** Finom drámai színjáték 5 felvonásban.

Ajánlok azonnali szállításra kerek

fehérhusu étkezési

ez évi termésű

tarlórépamagot

folyó árban. Csomagolás önköltségen az árral együtt utánvételeztetik.

Kiss Lajos

Pu-Zobnaticza u. p. Topolya

Ruha festék,

kitűnő gyártmány 60—70 filléres eladásra 100 levél vételnél 26 korona 1000 levél 24 korona, 10 000 levél vételnél 22 korona per 100 levél. Cipőkrem, olajjég pohárban, szalmiáksó, mosószer, szilárd szesz legoleosóbb napi árban kapható.

Krausz Ferencz

Budapest, VII. Rózsa-u. 35/b.

Munkásányok — magas fizetéssel felvételnek a Johanna szikvizgyárban.

Ujság árusító

emberek,
asszonyok,
lányok,

fiúk

havi fizetéssel,

vagy magán %-al

azonnal felvétel-

nek a

DÉLVIDÉK

kiadóhivatalában.

Egy megbízható rokkant katonát **pénzbeszedőnek** keresek. Jelenkezni lehet **Nádor Kávéházban** Sztipics Márknál.

Szolid és megbízható házzelvezető **kerestetik a Nemzeti szállodába** előnyös fizetési feltételekkel.

Ugyanoda megbízható **portást** éjjeli szolgálatra. Harcéren rokkant katonát előnyben részesül.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TONKÖNYVEKET

regényeket, régi újságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirtól készült cigarettabüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként.

Családi és tábori levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Pálcsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fillértől 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószere- és papírkereskedése Szabadka, Rudis-utca. Telefon 604 sz.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, hogy **június hó 26-tól kezdve augusztus hó 15-ig** nagy áruhiány miatt üzleteinket hétfő és szombat kivételével **döntően zárva tartjuk.**

Kiváló tisztelettel kézmű és divatárú kereskedők.

A **Hoigosi—Királyalmi** gazdakör tagjainál, körülbelül 2—300 mm. sárgabarack—termés—helyben átvéve esetleg vasúthoz szállítva—**eladós lesz.** vevők felhívataknak a termelőkkel idejékorán való érintkezésére.

Gazdakör.

Jásznagykunszónok vármegye Kisujszállás város határában több rendbeli **földbirtok** és pedig: **1 5,128, 1 5,145** (1200 négyszögöles) holdakban gazdasági épületekkel felszerelve előnyös feltételek mellett **eladó.** Bővebb fölvilágosítás: nyújt Mihály Péter Kisujszállás.

Állagítási rendelet

határozatait a fényhatás oszlokként nélkül oszakis

Tungsram félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

„Ferravin“

vavas chinabor.

Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak. **Étvágyt** gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. **Számaltan orvosi ajánlás.**

Szabadkán Kapható. Deesy Jenő úr gyógyszerüzletében. Jelenlegi ára fél literes palackonként 10 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

Butoreladas. Alkalmi vétel.

Teljes hálószobaberendezések minden kivitelben rendkívüli olcsó áron kaphatók

Czigler Gyulánál

a barátok temploma mellett. (Vermes ház.)

Elsőrendű Gyertyamosi salétrommentes

tégla

azonnal kapható

Bánó és Bröder cégénél Szabadka

Egy négy polgárit végzett fiú állást keres.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Ujságkihordó leány felvétetik a

Délvidék kiadóhivatalában.

Jobb megjelenésű kiszolgáló leányt felvesz

Krécsi A. Nádor könyvtáros edése.

Ásvány-,kenő-, hengero-laj gépszijpuhító zsir, szijviaszok. KAPHATÓ
Kertésznel, miklós-utca 40. sz. Telefon 635. sz.

Viszketegséget, sőt ört, rüht

a leggyorsabban — imulasztja a Dr. LISCH-féle eredeti törv. védett

„Skaboform kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Minig eredeti pecsét és dr. Flesch-féle ét kérjünk. Próbátétel 3 korona. Nagy tétel 5 K., családi adag 12 korona. Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszeriar 1. kör Deák-utca. (Kiskapóina mellett.)

Vételnél a SKABOFORM

védjegyre ügyeljünk!

Kévekötelet

kézi tiszta kenderből, géphez textilből minden mennyiségben azonnal szállítanak.

Faludi és Elek

zsák-, zsinog és ponyvakeresedők **BUDAPEST** Nagykorona-u. 22.

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:58
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Szabolcsra ind. éjjel	8:14*
	8:28
Ujvidékre érk. délelőtt	7:48
délután	1:21
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	9:28*
	4:26
Szegedről érk. délután	10:12
éjjel	8:00
Szegedre ind. délután	1:17
éjjel	12:07
Érseváros—Gombosdó	
viz.	éjjel 8:07
Órarendke—Gombosdó	
viz.	éjjel 8:13
Zsoltáról érk.	1:53
Zsoltára ind.	3:12
Szabolcsra érk.	9:07
Bajára ind.	9:26
	7:31
	8:01
Bőnyarócskáról érk. délután	7:00

*-szel lehetnek vonatmenetek. Az éjjei idő este 6-tól reggel 6-ig